

Vårändringsbudget för 2011

Till finansutskottet

Finansutskottet beslutade den 26 april 2011 att ge utbildningsutskottet tillfälle att yttra sig över propositionen Vårändringsbudget för 2011 (prop. 2010/11:99) med eventuella motioner i de delar som berör utskottets beredningsområde.

Utbildningsutskottet begränsar sitt yttrande till att avse förslaget om att tillföra anslaget 2:53 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m. under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning 150 miljoner kronor med anledning av att regeringen infört två stipendieprogram för studieavgiftsskyldiga s.k. tredjelandsstudenter och motion 2010/11:Fi14 yrkande 2 (SD).

Utskottets överväganden

Stipendieprogram för studieavgiftsskyldiga tredjelandsstudenter

Propositionen

I propositionen Vårändringsbudget för 2011 (prop. 2010/11:99) föreslår regeringen under förslagspunkt 5 följande. Regeringen bemyndigas att under 2011 för anslaget 2:53 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m. under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 153 000 000 kr 2012–2014 (s. 9).

Regeringen anger som skäl för sitt förslag i propositionen följande. Med anledning av propositionen Konkurrera med kvalitet – studieavgifter för utländska studenter (prop. 2009/10:65, bet. 2009/10:UbU15, rskr. 2009/10:230) har studieavgifter införts för s.k. tredjelandsstudenter. För att stödja rekryteringen av tredjelandsstudenter, och på så vis värna den fortsatta internationaliseringen av den högre utbildningen, har regeringen infört två stipendieprogram för studieavgiftsskyldiga studenter. Regeringen har i och med beslut om förordningen (2010:718) om stipendier för studieavgiftsskyldiga studenter infört bestämmelser om stipendieprogram. För att underlätta rekryteringen av utländska studenter är det väsentligt att universitet och högskolor kan bevilja stipendier som omfattar upp till tre läsår för att på så sätt möjliggöra för studier som omfattar flera läsår.

Bemyndiganderamen för anslaget 2:53 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m. bör mot denna bakgrund enligt regeringens förslag i propositionen ökas med 150 000 000 kr. Bemyndigandet bör vidare utvidgas till att avse bidrag som medför behov av medel 2012–2014. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2011 för anslaget 2:53 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m. besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 153 000 000 kr 2012–2014 (s. 20).

Motionen

Sverigedemokraterna föreslår i motion 2010/11:Fi14 yrkande 2 att regeringen inte ska bemyndigas att besluta om bidrag om 150 miljoner kronor till två stipendieprogram för att underlätta rekryteringen av tredjelandsstudenter. Medlen bör enligt motionärerna i stället satsas på högre lärartäthet inom den högre utbildningen och på att säkerställa kvaliteten inom högskole- och universitetsutbildning.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare i samband med införandet av studieavgifter för tredjelandsstudenter, dvs. studenter som inte är medborgare i EES-länderna eller Schweiz, uttalat bl.a. följande. Det är nödvändigt med nya stipendiesystem för att motverka en minskning av antalet tredjelandsstudenter och för att stärka Sveriges möjligheter att attrahera studenter inom den högre utbildningen och forskare utanför EES-länderna och Schweiz (bet. 2009/10: UbU15 s. 17). Utskottet har ingen annan uppfattning i dag. Till detta kan läggas att i propositionen Konkurrera med kvalitet – studieavgifter för utländska studenter framhöll regeringen att avsikten med stipendier för tredjelandsstudenter är att dels generellt upprätthålla en hög nivå på antalet inresande tredjelandsstudenter, dels möjliggöra för studenter från utvecklingsländer att studera vid svenska lärosäten. Dessutom skapar stipendierna en möjlighet för universitet och högskolor att bli mer strategiska i sin rekrytering av tredjelandsstudenter (prop. 2009/10:65 s. 7).

Utskottet anser mot bakgrund av vad som nu redovisats att den föreslagna anslagsnivån för åren 2012–2014 är väl avvägd. Med hänvisning till vad som nu anförts avstyrker utskottet motion 2010/11:Fi14 yrkande 2.

Stockholm den 12 maj 2011

På utbildningsutskottets vägnar

Margareta Pålsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Margareta Pålsson (M), Mikael Damberg (S), Oskar Öholm (M), Louise Malmström (S), Betty Malmberg (M), Thomas Strand (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Tina Acketoft (FP), Håkan Bergman (S), Gunilla Svantorp (S), Nina Lundström (FP), Jabar Amin (MP), Yvonne Andersson (KD), Richard Jomshof (SD), Michael Svensson (M) och Emil Källström (C).

Avvikande mening

Stipendieprogram för studieavgiftsskyldiga tredjelandsstudenter (SD)

Richard Jomshof (SD) anför:

Regeringen föreslår i vårändringsbudgeten för 2011 att 150 miljoner kronor ska avsättas till två stipendieprogram för att stimulera värvningen av s.k. tredjelandsstudenter. Anslagen för dessa stipendier kommer att belasta anslaget 2:53 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m. under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning. Regeringens förslag läggs fram samtidigt som flera larm kommer om att lärartätheten är för låg på våra lärosäten för högre utbildning och att många högskole- och universitetsutbildningars kvalitet riskerar att urholkas. Regeringens förslag ger uttryck för en oansvarig politik. De aktuella medlen bör i stället satsas på högre lärartäthet inom den högre utbildningen och på att säkerställa kvaliteten inom högskole- och universitetsutbildningen.

Mot denna bakgrund tillstyrker jag motion 2010/11:Fi14 yrkande 2.